

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 18958

Tarih : 03.06.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 03/06/2022 16:10
Sayı: E-120.10-1026490

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Üst Komisyon denetim toplantılarında Et ve Süt Kurumu'nun 2019 ve 2020 yıllarına ait Sayıştay Raporları görüşülmüştür. Sayıştay raporları ile tespit edilmiş bulguların akıbetinin takip edilmesi için Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Kemal PEKÖZ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

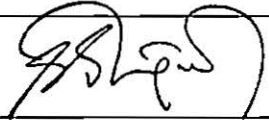
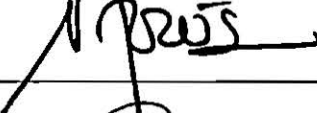
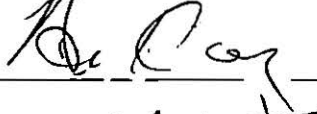
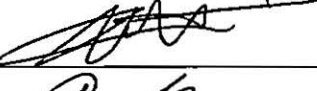
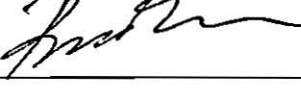
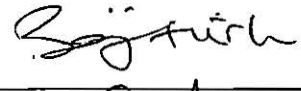
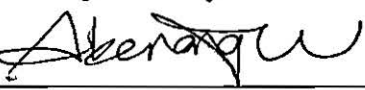
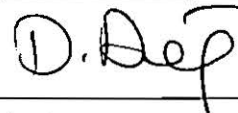
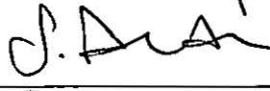
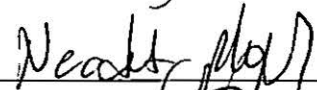
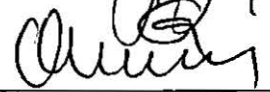
Et ve Süt Kurumu'nun 2019 ve 2020 yıllarına ait Sayıştay raporlarına incelendiğinde kurumun faaliyet zararları nedeniyle öz kaynağının üçte ikisini kaybettiği görülmüştür. İdarenin 1,3 milyar TL olan öz kaynak toplamı, 2020 dönemindeki zararın ardından 429,5 milyon TL'ye kadar gerilemiş ve kurum bankalara borçlanmak zorunda kalmıştır. Sayıştay raporuna göre, 2017 yılı borçsuz tamamlayan kurumun 2020 yılı sonu itibarıyla bankalara olan borçları 1,4 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Sayıştay Raporunda yer alan bir diğer bulgu ise kurumun 2019 yılında 132 bin 184 ton olan üretiminin 2020 yılında 35 bin 905 tona gerileyerek yüzde 73 oranında azalmasıdır. Kurumda büyükbaş, küçükbaş ve kümes hayvanlarına ait gövde et üretimi 2019 yılında 85 bin 129 tondan 14 bin 271 tona düşerek 70 bin 858 ton gerilemiştir. Ek olarak üretilen büyükbaş, küçükbaş ve kümes hayvanlarına ait parça et miktarı ise 42 bin 496 tondan 11 bin 951 tona gerileyerek 30 bin 545 ton azalmış ve 2019 yılında toplamda 132 bin 84 ton olan üretim miktarı, 2020 yılında %73 oranında azalarak 35 bin 905 tona gerilemiştir. Bu rakamlar kurum üretiminin ciddi oranda düştüğünün somut göstergesidir.

Bulgulardan bir diğeri ise kurumun daha geniş nihai tüketici kitlesinin uygun fiyatla, sağlıklı ve kaliteli ete ulaşılabilmesini sağlamak amacıyla Türkiye'nin 81 ilinde satış noktası bulunan toplam dört farklı zincir marketle 01.11.2017 ile 31.12.2019 tarihleri arasında kapsayan taze sığır eti satış sözleşmesi imzalamış olup, zincir marketlerin eksik miktarda et satışı yapmalarının tespit edilmesi üzerine 2020 yılında eksik satılan miktarın tamamlanması için ucuz et satışı devam ettirilmiş olmasıdır. 2018 yılında zincir marketlere verilen taze sığır etinin maliyet fiyatının altında satılmasından oluşan zarar 2018 yılında 385.785.230,08 TL iken 2019 yılında ise 225 milyon 220 bin TL olmuştur. 2019 yılında gerçekleşen 225,2 milyon TL'lik zarar ilgili bakanlıklarca karşılanırken 2018 yılındaki 385,7 milyon TL'lik zarar ise herhangi bir görevlendirme kararı olmadan yapılması nedeniyle kuruma kalmıştır. Ayrıca Sayıştay denetçilerinin tespitine göre "kuruma doğrudan böyle bir görev verilmediği" halde kurumun zincir marketlerle sözleşme imzalaması mevzuata aykırıdır.

Kurumun 2018 yılında, "Piyasa dengesini sağlamak" amacıyla hayata geçirdiği etleri stoklama uygulaması da 2019 ve 2020 yıllarında zarara neden olmuştur. Depolarının yeterli olmaması nedeniyle piyasadan depo kiralama yoluna giden kurumun mali dengesi, depo giderleri nedeniyle de bozulmuştur. Kurumun, 2020 yılında mülkiyetindeki depoların giderleri 82,1 milyon TL olarak hesaplanırken piyasadan hizmet alımı yoluyla kullanılan depoların giderleri 5 milyon TL olarak kaydedilmiştir ve 2017 ve 2020 yıllarını da kapsayan üç yıllık depo giderinin ise 423,8 milyon TL'dir.

Tüm bu yukarıda sayılan hususlar Sayıştay raporları ile tespit edilmiş, akıbeti takip edilmesi gereken hususlardır ve bu hususlardan Kurumun genel anlamda yeterlilik gösteremediği sonucu çıkmaktadır. Kurumun uğradığı zararların, bu zararların nedenlerinin belirlenmesi ve kurumun tekrar kamu yararına çalışması için yapılabileceklerin belirlenmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2			
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TIRYAKI	BATMAN	
5	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
6	ABDULLAH KOÇ	AZİZİ	
7	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
8	RIDVAN TURAN	MERSİN	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
19	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
20	TAYİP TEMEL	VAN	